

De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft de bevolking gevraagd te reageren op de discussieversie van haar structuurvisie 'Groen dus vitaal'.

Met de bij haar aangesloten verenigingen, en in overleg met vele natuur- en maatschappelijke organisaties op de Heuvelrug, heeft de Federatie Groene Heuvelrug haar reactie uitgebracht.

De Federatie Groene Heuvelrug heeft twee conclusies getrokken.

Ten eerste beperkt de concept-structuurvisie van de gemeente zich tot de gemeentegrenzen. Maar wat is de rol van het gebied van de Utrechtse Heuvelrug voor de provincie, de Randstad en Nederland?

Ten tweede missen we duidelijke keuzes. Door de huidige bouw- en verkeersdruk zijn we op het punt aanbeland dat we onvermijdelijk keuzes moeten maken. De gemeentelijke structuurvisie lijkt nog steeds van alles voor iedereen. Zo blijven de discussies bestaan over individuele projecten en bestemmingsplannen. De dreiging van verrommeling van het landschap wordt nog steeds niet weggenomen.

Zonder een ruimere blik van buiten op het gehele gemeentelijke gebied, en zonder duidelijke keuzes mist de structuurvisie haar uiteindelijke doel.

De discussie leidde binnen de FGH tot een duidelijke keuze en samenhangende visie. Daarom presenteert de FGH nu haar eigen visie die een volwaardig alternatief biedt voor de gemeentelijke structuurvisie.

De Utrechtse Heuvelrug biedt een unieke combinatie van landschap, ecologie, cultuurhistorie en archeologie. Tegelijkertijd is het gebied uitermate kwetsbaar voor ontwikkelingen die het groene karakter verder aantasten. Voorbeelden hiervan zijn het verkeer, oprekken van rode contouren of rood-voor-groen ontwikkeling. De bijzondere kwaliteit van het gebied legt ons ruimtelijke beperkingen op. Juist daarom moeten er keuzes gemaakt worden.

De FGH is tot het inzicht gekomen dat we moeten kiezen voor duurzaam groen als ontwikkelingsscenario. Dit sluit aan bij de kwaliteit en meerwaarde van de Utrechtse Heuvelrug voor onze omgeving. Bovendien biedt het de bescherming en kansen die het gebied nodig heeft. Deze duidelijke keuze maakt ook de planologische invulling helder; er ontstaan 3 zones; de ecologische hoofdstructuur met het nationale park, het landschappelijk buitengebied, en de dorpskernen met bedrijventerreinen binnen de rode contouren.

Het ontwikkelingsscenario duurzaam groen leidt tot een samenhangende visie op de ruimtelijke ordening:

- We werken samen aan de vorming van een provinciaal landschap.
Door als maatschappelijke organisatie en gemeente actief samen te werken met de provincie en bestuurlijke organen kunnen we het gebied van de gemeente Utrechtse Heuvelrug als 'provinciaal landschap' aanduiden. De status van provinciaal landschap biedt betere bescherming aan het landschap in samenhang met zijn cultuurhistorisch erfgoed. Richtlijnen, zoals die al voor het nationaal landschap bestaan, werken we samen uit voor de gemeente Utrechtse Heuvelrug.
- 'Groen dus vitaal' door duurzame ontwikkeling met 'groen'.
Duurzaam groen opent nieuwe mogelijkheden voor wonen, winkelen, dienstverlening, kennisbedrijven, bedrijventerreinen, biologische landbouw en gemeentelijk energiegebruik.
- Geen regionaal verkeer door de gemeente Utrechtse Heuvelrug.
Verkeer dat zijn bestemming niet in de gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft wordt buiten het beschermde gebied omgeleid. Alleen bestemmingsverkeer maakt gebruik van de wegen.

- **Robuust Lustwarande-concept.**
Om toerisme, recreatie, revalidatie en cultuurbeleving te bevorderen moeten de unieke cultuurhistorische waarden binnen de rode contouren en in het landschappelijk gebied worden versterkt.
- **Markante vitale dorpskernen.**
Er moet met plaatselijke (deel-)ontwikkelingsvisies worden gewerkt aan het versterken van de eigen beeldkwaliteit van de dorpskernen en hun economische en sociale vitaliteit.
- **Woningbouw alleen binnen de rode contouren.**
Nieuwe woningen moeten het authentieke karakter van de dorpskern versterken. De bestaande rode contouren worden niet meer uitgebreid.
- **Geen 'rood voor groen' in het buitengebied.**
Voor groenontwikkeling in het landelijk gebied moeten andere financieringsvormen en subsidiestromen worden aangewend.
- **Inperking bedrijventerreinen.**
Er worden geen nieuwe bedrijventerreinen gebouwd. Bestaande terreinen worden geherstructureerd en zeker niet uitgebreid. Bedrijven die niet passen in het groen-concept worden op termijn uitgeplaatst.

Deze visie leidt tot duidelijke keuzes. In het landelijk gebied moeten alle ontwikkelingen altijd een versterking van het karakter van het gebied inhouden. 'Rode' uitbreidingen met wegen, congres of recreatie-instellingen of industrieterreinen zijn niet mogelijk. Landgoedontwikkeling voor agrarische bedrijfsbeëindiging en extensieve natuurgerichte recreatie is wel mogelijk.

Voor de dorpskernen worden ontwikkelingsvisies en beeldkwaliteitplannen opgesteld die de ruimtelijke samenhang bewaken. Voor verdichting en perceelverkaveling in bestaande woonwijken worden vooraf criteria vastgesteld. Geen oprekking van de rode contouren. Niet de kwantiteit maar de kwaliteit staat centraal.

Ook voor de infrastructuur volgen vanuit duurzaam groen duidelijke keuzes. Doorgaand verkeer wordt om het gebied heen geleid. Alleen bestemmingsverkeer maakt gebruik van de bestaande N-wegen. De N225 wordt de centrale as voor het openbaar vervoer. Een rondweg om Doorn, de dubbele aansluiting bij Maarn, overkluizing van de A12, een doorgetrokken N226, de knip in de N225, of een station bij Maarsbergen passen niet in duurzame keuzes. Vanzelfsprekend investeren we in openbaar vervoer van hoge frequentie met ruime parkeermogelijkheden bij de opstapplaatsen. In aansluiting hierop wordt de kwaliteit van het fietsnetwerk verbeterd.

De grote verdienste van de discussieversie van de structuurvisie is dat de bevolking is gaan nadenken over wat we willen met het gebied van de gemeente Utrechtse Heuvelrug. De Federatie Groene Heuvelrug pleit ervoor om de beperkingen van het gebied om te buigen in nieuwe kansen voor iedereen. Aan het gemeentebestuur is het nu de uitdagende taak om een aangepaste structuurvisie te presenteren die breed gedragen wordt door alle betrokkenen bij de gemeente Utrechtse Heuvelrug.

De volledig uitgewerkte reactie op de discussieversie van de gemeentelijke structuurvisie treft u aan op www.federatiegroeneheuvelrug.nl.